

POSTANOWIENIE

Dnia 21 maja 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bohdan Bieniek

w sprawie z odwołania A. P. i P. P.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.
o podleganie ubezpieczeniom społecznym,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 21 maja 2019 r.,
skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 30 stycznia 2018 r., sygn. akt III AUa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od organu rentowego na rzecz odwołujących się
kwotę 240 (dwieście czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów
procesu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w [...], wyrokiem z dnia 30 stycznia 2018 r., oddalił apelację organu rentowego od wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 26 września 2016 r., mocą którego zmieniono zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w R. z dnia 3 marca 2015 r. i stwierdzono, że A. P. jako osoba współpracująca przy prowadzeniu pozarolniczej działalności gospodarczej u płatnika składek, męża P. P., podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od dnia 1 grudnia 2014 r.

Z ustaleń sądów wynika, że P. P. prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą w zakresie wynajmu i dzierżawy urządzeń oraz drobnych usług budowlanych. W grudniu 2014 r. małżonkowie, prowadzący wspólne gospodarstwo domowe, podjęli decyzję o podjęciu współpracy przez A. P., która polegała na informowaniu klientów firmy o warunkach najmu urządzeń, prowadzeniu ewidencji sprzedaży i księgi przychodów oraz obsłudze rachunkowo – księgowej.

W ocenie Sądu Okręgowego, w świetle art. 8 ust. 11 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 1442, dalej jako ustawa systemowa) A. P. przyczyniała się w istotny sposób do wykonywania bieżącej działalności firmy męża.

Przedmiotowe stanowisko podzielił także Sąd Apelacyjny, podnosząc, że w okresie jej niezdolności do pracy P. P. zatrudnił inną osobę do prowadzenia usług rachunkowo – księgowych. Z kolei, odwołując się do uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 21 kwietnia 2010 r. (II UZP 1/10, OSNP 2010 nr 21-22, poz. 267), zauważył, że obowiązek opłacenia składek i ich wysokości nie są powiązane z faktycznie osiągniętym przychodem. Skoro nie było też przeszkód medycznych do świadczenia pracy przez A. P. (vide opinia biegłego), to apelacja organu rentowego podlegała oddaleniu z mocy art. 385 k.p.c.

Powyższy wyrok został zaskarżony w całości skargą kasacyjną przez pozwanego, który domagał się jego uchylenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania. We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał, że jest ona oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), bowiem sądy zastosowały zbyt szeroką i literalną wykładnię art. 8 ust. 11 ustawy systemowej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Skarga kasacyjna jako szczególny środek zaskarżenia, służy realizacji interesu publicznego w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości. Funkcje postępowania kasacyjnego powodują, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie powinny koncentrować się na wykazaniu, iż w

konkretnej sprawie zachodzą okoliczności przemawiające za interwencją Sądu Najwyższego. Rozpoznanie skargi kasacyjnej następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c. i tylko w przypadku przekonania Sądu Najwyższego przez skarżącego, za pomocą jurydycznej argumentacji, że zachodzi publicznoprawna potrzeba rozstrzygnięcia sformułowanego w skardze zagadnienia prawnego przy jej merytorycznym rozpoznawaniu.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

W razie wskazania tej przesłanki przedsądu, jaką jest oczywista zasadność skargi kasacyjnej, należy w motywach wniosku zawrzeć wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się owa oczywistość i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531; z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035; z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205, z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08). O ile dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616; z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/ 07, LEX nr 453107; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364; z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134).

W judykaturze podkreśla się, iż przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743; z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy, należy stwierdzić, że skarżąca nie wykazała istnienia powołanych przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Już sama konstrukcja wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania osadza się na założeniu, że Sąd Apelacyjny dokonał zbyt liberalnej i szerokiej wykładni art. 8 ust. 11 ustawy systemowej. Tego rodzaju argument nie stanowi o podstawie z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Oceny tej nie zmienia wielkość przychodu uzyskanego przez osobę prowadzącą działalność gospodarczą w kontekście zgłoszonej podstawy wymiaru składek. O ile skarżący trafnie eksponuje istotne cechy współpracy, to *ad casum* zostały one dostrzeżone przez orzekające w sprawie sądy. Proces wnioskowania w tej mierze, oparty na materialnie dowodowym, posługuje się typową argumentacją w tego rodzaju sprawach, wskazując na elementy przemawiające na korzyść wnoszącego odwołanie od decyzji organu rentowego. Wobec powyższego nie widać oczywistego naruszenia prawa, skoro w ramach swobodnej oceny dowodów, doszło do prawnej oceny ustalonych w sprawie faktów.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy orzekł w myśl art. 398⁹ § 2 k.p.c. i art. 98 § 1 k.p.c.